

**Iosephi Vicecomitis Ambrosiani Collegii Doctoris
Observationes Ecclesiasticæ In quo [!] de Antiquis
Baptismi Ritibus, ac Cæremonijs agitur**

Visconti, Giuseppe

Parisii, 1618

Cap. 37. Nudos olim vngi solitos esse: ac vunctionem in figuram crucis
expressam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-64585](https://nbn-resolving.de/urn:nbn:de:hbz:466:1-64585)

collastamur, nec fætoribus spuris imbui possumus.
Hæc sunt, quæ potissimum de vunctionis anti-
quitate, & rationibus afferenda esse duximus.

Nudos olim vngi solitos esse; ac vunctionem in
figuram crucis expressam.

CAP. XX XVII.

Quæ quoniam huius cæremoniæ cognitio-
nem minimè adæquant, docere deinceps
oportet, quo habitu ad vunctionem accesserint,
ac præterea qui modus adhiberi solitus fuerit.
Primum igitur sciendum est. nudos se vunctioni Nudivn-
subieisse, illustria enim sunt eius rei testimo- gebantur
nia in SS. Patribus, Dionysio Areopagita de
Eccles. Hierarch. cap. 2. cum ei plane uestes mini-
stridetraxerunt, tum sacerdotes sacrum vunctionis o-
leum afferunt: ipse cum inungendi, &c. Cyrillo
Hierosolym. catech. 2. mystag. deinde vero iam
exxi, exercez ato oleo à summis capillis ad infimos
Vñg. per uncti estis; Ioan. Chrysost. hom. 6. in c. 2.
Epist. Paul. ad Colos. exxit tunc ille gloriam, quam
aliquando habuit; nunc veterem exxit hominem; vng-
gitur sciat athleta stadium ingressuri: Seuero Ale-
xandrinus lib. de bap. tunc signat oleo olin sacerdos
cum, qui baptizatur: & vngit omnia illorum membra,
manus, & pedes, & nares eorum: tunc demū induit
suis uestimentis, & aliis permultis scriptori-
bus; sed illud Ioan. Mosci præstantissimum, &
maximè insigne fatemur, quod in vita Cono-
nis presbyteri legimus. in ea enim mentio est,

pueram formam egregiam, cum ad baptismum
 oblata esset, tantam offensionis causam
 buisse, ut is baptizandi officium deferre-
 tius duxerit, quam nudam mulierem oleo
 & inungere. verba hic attexam: quae
 mulierem inungeret, scandalizabatur: que
 ex monasterio abcedere volebat. quadam de
 puella ex Perside, ut baptizaretur, quæsi-
 erat, ac tanta pulchritudinis, ut non posset pre-
 nudam eam sancto oleo inungere, &c. Simili-
 tiam Metaphrastes in vit. S. Sylu. cap. i.
 minit, Constantium Imperatorem, cui
 qua salutari tingendus esset, nudum oleo
 butum fuisse. ait enim: hæc cum audiret
 latu[m] ultimam exuisit tunicam, & p[ro]p[ter]a
 carnis subiecisset oculis, & vinctus fuisse, in
 est p[ro]pinam. Atquè id prætereà ex Conser-
 torie in S. Dionys. de mysteriis eorum, qui
 & t[em]p[or]e in lib. viii. cap. 19. 1.
 Etè dormierunt, perspicue intelligunt, ha-
 thor ad earum cæremoniarum, que in h[ab]itu
 mo fiunt, recordationem ita horretur: in
 mineris in sancto ortu à Deo ante diuinam
 fidem, primam sancti mysterij communione
 initiatur, inunctionem olei dari, post integrum
 Romanis vestis detractionem. Si enim vestis de-
 nem olei vincio sequebatur: sole clarum
 nudos vinctio subiectos fuisse. Hic
 erat habitus, quo ad sacram vunctionem
 dare solebant. Huic additur modus: qui
 tamen in cæremoniarum ratione magna
 habet. Ac merito quidem à primis v[er]is fuisse in
 clesiæ temporibus illud semper seruatum ab hum

figura crucis expressa, vunctionem adhibe-
re, figura crucis expressa, vunctionem adhibe-
re. Nam S. Cyprianus lib. de pass. Chris. Vnctio fie-
bat in figura crucis dignitatem ex iis, quæ signum eius re-
quirunt, accuratè perseguens, ait: qualemque
sunt manus, que vel mergunt accedentes, ad baptis-
mum, vel ungunt: qualemque pectus, de quo sa-
cra excent verba, operationis authoritas in figura
crucis omnibus sacramentis largitur effectum, &
cuncta pergit nomen, quod omnibus nominibus e-
minet a sacramentorum vicariis invocatum. Et S.
Gregorius lib. sacram. cum ad vunctionis ex-
plicationem peruenisset, ita inquit: postea vero
de oleo sancto facies crucem inter scapulas, dicendo:
fuge immunde spiritus, da honorem Deo vivo, &
ver. Similiter in pectore crucem faciens, dicit: exi
immunde spiritus, da locum spiritui sancto. colli-
gitur eadem ceremonia ex Seuero Alexandri-
no lib. de bapt. ubi catechumenos tribus cru-
cibus vngi consueuisse, docet his verbis: cum
signat oleo oliae sacerdos eum, qui baptizatur, tri-
bus crucibus super frontem eius factis, atque in hunc
medium dicit: signatur talis N. oleo latitae, &c. sic
quocumque mentio de eadem re apud Ordinem
Romanum de die Sabb. S. cuius haec sunt ver-
ba: tangite ei pectus, & inter scapulam de oleo san-
cto crucem faciendo cum pollice. nec alium sensum
habet, quod Albinus Flaccus de Diuin. Offic.
cap. 19. scriptit: tangite ei pectus, & inter scapulas
deole exorcizato cricem faciendo cum pollice. Si
quis autem querat, quæ causa fuerit, cur in
cruce modum vinctio fieret: hanc potissimum
signum in vunctione exprime-
retur.

398 De Antiq. Bapt. rit. ac C. hoc crucis signo iisdem reuertendi facilius dimeretur. cuius author est Buchardus Vmatiensis lib. 6. de sacram. Eccles. in hunc dum : peccatum quoque eodem perungit uero, nisi sancte crucis diabolo claudatur ingressus.

Quibus in rebus Romani à Gracis inunctione rent : & de unctionis ministro, gessu, ac forma.

C A P. XXXVII.

Vnctio apud Gracos siebat oleo involam manus accepto.

Vnctio apud Latinos siebat pollicem tincto.

IN hoc verò Ecclesia Romana à Gracis consuetudine differebat : quod hi omnes volam manus infuso catechumetos videntur : sicut colligi potest ex verbis Seveni xandrini lib. de bapt. ponit sacerdos oleum uero, exorcis vola manus sue, totumque corpus eius, qui hoc perunctetur, ungit : Latini autem pollice leviter in alexandrinam sacram unctionem peragebant. quod noster ait: signum nonnullis in locis Ordo Romanus dominus arguit, ita tit. de die Sabb. S. eleganter expressus, ut ad uncinis : tangit eis peccatum, & inter scapulam genitrix sanculo crucem faciendo cum pollice. cui fere reseruum est Albini Flacci authoritas, quæ lib. de Declaratio Offic. cap. 19. habetur : tangit & peccatum, & apriat scabulas de oleo exorcizato crucem faciendo cum pibus sanguinis. Sequitur, ut unctionis etiam locus enervetur. quæ quidem cognitio hanc uitatem Ecclesie affert, quod fideles ad sacerorum rituum solo peccationem contra diabolicae doctrinae magistrorum, omnipotentes esse poterunt. Catechumeni.